a. 800 ineunte.

BSB

213.

Alcvinus Gislae sorori Caroli imperatoris et Rodtrudae filiae eiusdem commentarium in Iohannis evangelium dedicat.

a. 801 ineunte.

Codd. S. Galli 275 (G) p. 5-10, Monac. 14391 quond. S. Emmer. (E) f. 5-7', Valentian. saec. X. 76 (74) fol. 2 (V), Parisin. 12279 s. X. fol. 59-60 (O). Est etiam in codd. ecclesiae cathedralis Coloniensis CVII saec. IX. fol. 3-5, CVIII saec. IX. fol. 1'-2'.

Edd. Quercetanus col. 377-384, Frobenius T. I, 462-464, J 158. - Migne col. 740.

NOBILISSIMIS I IN CHRISTIANAE RELIGIONIS SANCTITATE ET IN SAPIENTIAE STUDIIS DEVO-TISSIMIS DEOQUE DICATIS VIRGINIBUS GISLAE SORORI ET RODTRUDAE FILIAE HUMILIS FRATER ET PATER ALCWINUS PERPETUAE BEATITUDINIS SALUTEM.

Quantum in sanctissimo sapientiae studio optimam in vobis laudo devotionem, 10

tantum meis ipsius plango imperitiam^h; meque ipsum longe inparem vestrae laudabili devotioni^k agnosco. Atque utinam tanta esset in meo pectore facultas scribendi, quanta^m est in vobis voluntas legendi. Proinde duabus coartor angustiis. Hinc caritatiⁿ quicquam negare, cui omnia prestare debitor sum; illinc altiora petere Eccli. 3, 22. modulumque meae parvitatis transcendere, dicente scriptura: 'Altiora te ne quae- 15 sieris'. Nisi forte in vobis sit culpa, quia difficilia petistis; et in me ratio iustae excusationis, qui, infirmitates meas considerans, altissimo meum opere calamum abstinere decrevi.

Scire debetis omnibus divinae scripturae paginis merito q evangelicam q* excellere auctoritatem — quia, quod lex et prophetae futurum praenuntiaverunt, hoc redditum 20 atque¹ conpletum in evangelio demonstratur — atque¹ inter ipsos evangeliorum scriptores valde beatum Iohannem in divinorum profunditate mysteriorum eminentiorem esse. Quem etiam tradunt, sicut legitur in ecclesiastica historias, usque ad ultimum paene vitae suae tempus absque ullius scripturae indiciist evangelium puro Siquidem² a tempore dominicae passionis resurrectionis et 25 sermone praedicasse. ascensionis usque ad ultima Domitiani u principis tempora, per annos circiter sexaginta et quinque, absque ullo scribendi adminiculo verbum Dei praedicabat. Atw ubi a Domitianox, qui secundus post Neronem christianorum persecutor extitit, exilio Pathmos missus est, nanctay occasione illius pii patris absentia, inrumpentes in ecclesiam heretici quasi in destituta pastoris ovilia lupi, Marcion Cerinthusz et Hebion ceterique anti- 30 christi, qui Christum fuisse ante Mariam negabant, simplicitatem fidei evangelicae perversa maculavere doctrina. Sed cuma ipse post occisionem Domiciani, permittente pio principe Nerva, rediret Ephesum, conpulsus est ab omnibus paene tunc Asiae episcopis et multarum ecclesiarum legationibus, de coeterna patri divinitate Christi altius facere sermonem; eo quod inb trium evangelistarum scriptis, Mathei videlicet 35 Marci et Lucaec, de humanitate eius ac de hisd, quae per hominem gessit, sufficiens sibi viderentur habere testimonium. Quod ille se non aliter acturum respondit, nisi

^{213.} b) in christiana religione G. c) decatis corr. in dicatis V. d) Gyslae O; Gislane G pro e) Richtrudae E, O; Rihgtrudae V. f) Albinus E, V. g) me V. Gislae sorori. h) inperitiam V. i) vestra V, O. k) devotione G, E, V, O. 1) Adque V passim. m) quantum G. n) caritate G, 40 o) modolumque G, corr. modulumque V. E, V, O.p) altissimum G. q) mereto V. q*) euuangel. V r) mister. aemin. V. t) indiliciis V. u) Domiciani G, V. ⁸) istoria V. v) ammin. V. passim. x) Domiciano G, V. a) Dum G, V. y) nacta E. z) Martion (Marchion V) Cherintus E, V. w) Ad V. b) in trium om. V. c) Luchae V. d) eius V; ac de his om. O.

¹⁾ Cf. de hoc prologo epistolam sequentem 214. 2) Siquidem a — Deus erat verbum sumpta 45 sunt ex Bedae homilia 35, opp. ed. Giles V, 264. 265, repetita ab Alcvino ipso in huius commentarii l. VII, c. 46 p. 647. 648.